

A. d.

Herczeg Miklós

Irattérkép: 3-C-N

Dr. Hellebrandt László

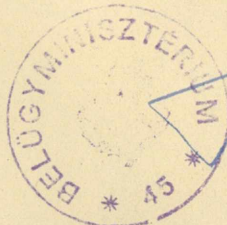
Belügyminisztérium
III/5. Osztály

A MINŐSÍTÉS ALGOSZTÖNYE
Eligorúan titkos!
az 1995. évi LXV. tv. 24. § (2)
bekezdésére figyelemmel.

60-3124/62.

(42-1/63.)

Jóváhagyom:

Jóváhagyom
Galambos József
miniszterhelyettes

BELÜGYMINISZTERIUM
III/5. Osztály
ÜGYRENDJE.

I.

A BM III/5. Osztály feladata:

1. Munkáját a törvények, rendeletek, a párt- és kormányhatározatok, a miniszter, miniszterhelyettes, III. főcsoportfőnök-helyettes által kiadott parancsok, utasítások alapján végzi.

Kötelessége a Büntető Törvénykönyv és a Büntető Eljárás, valamint az ezt kiegészítő törvényes rendelkezések, parancsok és utasítások, az operatív alapelvek betartása és betartatása.

a/ Segíti a törvények /rendeletek/, a párt- és kormányhatározatok, a miniszter, miniszterhelyettes, III. főcsoportfőnök-helyettes által kiadott parancsok, utasítások, feladatok végrehajtásának megszervezését és ellenőrzi azt. A III. Főcsoportfőnökség központi szerveire támaszkodva végzi a megyei /budapesti/ politikai osztályok ellenőrzését.

A III. főcsoportfőnök /helyettese/ utasítása alapján segítséget nyújt a megyei /budapesti/ politikai osztályok vezetőinek az irányító és vezető munkájuk megszervezésére, a pozitív tapasztalatok általánosítására és azok gyakorlati megvalósítására.

b/ Segítséget ad a megyei /budapesti/ politikai osztályokon folyó legfontosabb operatív ügyek feldolgozásához, operatív intézkedési tervek kidolgozásához és végrehajtásához.

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

45-82/63.

A. d.

ÁBTL - 1.11.1. - II. s. - 45-82/1963. /1

Összegezi és a III. főcsoportfőnöknek /helyettesének/ jelenti a megyei /budapesti/ politikai osztályok munkájában tapasztalt eredményeket, hiányosságokat, valamint a hiányosságok felszámolására tett intézkedéseket.

A szakterületeken szerzett tapasztalatokról tájékoztatja az illetékes csoportfőnököket és összehangolja a feladatokat.

A felügyeleti munka tapasztalatairól és az operatív munka eredményesebbé tételét célzó javaslatairól az érintett szervek vezetőit helyszínen részletesen tájékoztatja.

c/ Más szervekkel együtt értékeli és elemzi a megyei /budapesti/ politikai osztályoknak az operatív munkáról szóló jelentéseit, évi beszámolóit és munkatervet, melyeket értékelő jelentéssel együtt terjeszt fel a III. főcsoportfőnöknek /helyettesének/.

d/ A III. főcsoportfőnök /helyettes/ utasítására ellenőrzi a Főcsoportfőnökség központi szerveit.

=// Előkészíti a megyei /budapesti/ politikai osztályok időszakos beszámoltatását. Az osztály vezetője részt vesz a BM Kollégiuma azon ülésén, melyeken a megyei /budapesti/ politikai osztályok munkáját vagy egyes átfogókérdések - amit az osztály készít elő - tárgyalásán.

Munkájának végzéséhez igénybe veszi a csoportfőnökségek szakembereit, akiknek segítségével brigád-vizsgálatokat folytat.

=// e/ A megyei /budapesti/ politikai osztályokon elősegíti a párt káderpolitikai irányelveinek érvényre juttatását. Az osztályvezetőket a III/6. Osztályon keresztül segíti a káderproblémák megoldásában. Figyelemmel kíséri a személyi állomány káderhelyzetének alakulását, s javaslataival azt elősegíti.

=// f/ A III. főcsoportfőnök /helyettes/ külön utasítására vizsgálatokat folytat egy-egy ügyben /bejelentések, panaszok, stb./ és arról javaslatokkal együtt tájékoztató jelentést készít.

g/ A III. Főcsoportfőnökség operatív-technikai, híradástechnikai, fotó-optikai feladatok szervezésével, el látásával, üzemeltetésével, ellenőrzésével és az ez irányú fejlesztéssel foglalkozó szervek tevékenységének - a III. főcsoportfőnök /helyettes/ utasítása alapján történő - ellenőrzése. Az ellenőrző munka során figyelembe kell venni az egyes szervek műszaki színvonalát,

a technikai eszközök kapacitását, a műszaki káder-utánpótlás helyzetét, a vezetés színvonalát és mindazokat a tényezőket, amelyek a különböző szervek hálózatának hatékonyságát meghatározzák. Javaslatok kidolgozása konkrét műszaki, szervezeti és személynévi kérdésekkel kapcsolatban.

- h./ Pénzügyi-anyagi vonatkozásban vizsgálni a III. Főcsoportfőnökség szervei pénzügyi és anyagi ellátottságát. Ellenőrizni az éves anyagi-műszaki és költségvetésének tervezését, az elkészített tervjavaslatokat felülvizsgálni, véleményezni és jóváhagyásra előkészíteni.

Figyelemmel kíséreni a rendelkezésre álló anyagi és pénzügyi eszközök felhasználását. Ellenőrizni mind a központi, mind a megyei szerveknél a pénz- és anyag-gazdálkodás általános szabályainak betartását. Az észlelt hiányosságokat, vagy felmerült problémákat jelenti a III. Főcsoportfőnöknek /helyettesnek/ és javaslatot tesz a problémák megoldására.

- i./ Az osztály vezetője /helyettesei/ rendszeresen kapcsolatot tartanak az MSZMP megyei /budapesti/ pártbizottság első titkárával, a referensek az illetékes pártbizottságok adminisztratív főelőadóival, akiket az idevonatkozó párthatározatok alapján tájékoztatnak az adott politikai nyomozó osztályok munkájáról.

A referensek tájékoztatást csak az osztályvezető /helyettesei/ engedélyével adhatnak.

II.

A BM III/5. Osztály szervezete és hatásköre.

- 2./ A BM III. Főcsoportfőnökség 5. Osztálya a BM III. Főcsoportfőnökségen belül - mint önálló osztály - a BM III. Főcsoportfőnök /helyettese/ közvetlen irányítása és ellenőrzése alá tartozik.

Az osztály szervezeti felépítését és állománytáblázatát a belügyminiszter, ügyrendjét a III. Főcsoportfőnök /helyettese/ hagyja jóvá.

- 3./ A BM III/5. Osztály hatásköre kiterjed a Belügyminisztérium megyei /budapesti/ főkapitányságok politikai osztályai valamennyi munkaterületére, esetenként - a BM III. Főcsoportfőnök és helyettese külön utasítása alapján - a BM III. Főcsoportfőnökség csoportfőnökségei és alárendelt szerveinek munkaterületére. A szervek felé utasítási joga nincs. A BM III/5. osztály munkáját a BM III. főcsoportfőnök /helyettese/ által jóváhagyott féléves munkaterv és utasítások alapján végzi.

III.

A BM III/5. Osztály vezetőjének hatásköre, joga és kötelessége:

- 4./ Szervezi, irányítja és ellenőrzi az osztály munkáját, biztosítja a feladatok eredményes végrehajtását. Felelős az osztály személyi állománya politikai és erkölcsi egységéért, szakmai továbbképzéséért.
- 5./ Gondoskodik a párt- és kormányhatározatok, a törvények /rendeletek/, parancsok, utasítások, az operatív alapelvek és a központi irányelvek végrehajtásáról. A III. Főcsoportfőnökség más szerveivel együtt értékeli az operatív helyzetet és jelenti az ellenség módszereiben és támadásának irányában bekövetkezett változásokat.
- 6./ Parancsok, utasítások és irányelvek alapján meghatározza az osztály munkatervét, figyelemmel a III. Főcsoportfőnökség terveire.
  - a/ Félévenként értékeli az osztály munkáját és meghatározza a további feladatokat. Erről jelentést tesz a III. Főcsoportfőnöknek /helyettesének/. Intézkedéseket tesz és javasol a munkában mutatkozó hibák, fogyatékoságok megszüntetésére. Gondoskodik arról, hogy a munkaterületükön észlelt és más csoportfőnökséget érintő kérdésekről az illetékes szervek időben és folyamatosan tudomást szerezzenek.
  - b/ Szükség szerint az osztály állománya részére munkaértekezletet, negyedévenként - a III. főcsoportfőnök /helyettes/ jóváhagyása alapján - osztályértekezletet tart.
  - c/ Az osztályvezető a hatáskörébe tartozó kérdésekben a III/5. Osztály vonatkozásában parancsot és utasítást adhat ki.
  - d/ Az irányítása alá tartozó referenseket köteles rendszeresen - legalább havonként - beszámoltatni a részükre meghatározott feladatok végrehajtásáról. A referensek munkáját a helyszínen is ellenőrzi.
- 7./ Az osztály vezetője részt vesz, mint tag a "III. Főcsoportfőnökség Tanácsadó Bizottság" ülésén és munkájában.
- 8./ Az osztály személyi állománya részére riadót, illetve teljes, vagy részleges készültségi szolgálatot rendelhet el a III. főcsoportfőnök /helyettese/ engedélye alapján.
- 9./ Személyzeti ügyekben a BM hatásköri listája alapján intézkedik. A hatáskörébe tartozó káderek felvételére, áthelyezésére, elbocsájtására javaslatot tesz. Jutalmazási és fegyelmi jogkörét a BM Fegyelmi Utasításában meghatározottak szerint "önálló osztályvezetői" hatáskörrel gyakorolja.

- 10./ Jóváhagyja az osztály beosztottai évi rendes és tanulmányi szabadságát. Engedélyezi a 6 hónapig tartó illetmény nélküli szabadságot. Engedélyezi a házasságkötést a hatáskörébe tartozóknak.
- 11./ A külföldre utazási /utlevél/ kérelmeket a Szovjetunióba és a népi demokratikus országokba /NDK kivételével/ engedélyezi a vonatkozó miniszteri parancs szerint, kapitalista és NDK viszonylatu kérelmeket, javaslattal felterjeszti jóváhagyásra.

IV.

A III/5. Osztály vezetőhelyetteseinek hatásköre, joga és kötelessége:

- 13./ Az osztályvezetőt távollétében az általa megbízott osztályvezetőhelyettes helyettesíti. Az osztályvezető hatáskörét távollétében az általa megbízott osztályvezetőhelyettes gyakorolja.

V.

A III/5. Osztály referenseinek joga és kötelessége:

- 14./ A referensek az osztályvezető által meghatározott területen végeznek instruáló és ellenőrző munkát. Külön utasításra adott, meghatározott kérdésekben is folytatnak ellenőrző tevékenységet.

A referensek utasítási joggal nem rendelkeznek. Észrevételeiket a megyei /budapesti/ osztályok munkájára vonatkozóan a megyei főkapitányokon és a politikai osztályvezetőkön keresztül érvényesítik a feléjük megtett javaslatok által.

A referensek a hozzájuk tartozó megyei /budapesti/ politikai osztályokon folyó állambiztonsági munka helyzetéért, alakulásáért felelősek, amely azonban nem csökkenti a megyei /budapesti/ főkapitányok és politikai osztályvezetők felelősségét.

- 15./ Segíti a megyei/budapesti/ osztályokon a törvények, rendeletek, a párt- és kormányhatározatok, a miniszteri, a miniszterhelyettes, a III. főcsoportfőnökhelyettes, osztályvezető által kiadott parancsok, utasítások, az operatív alapelvek betartását és az ezekből adódó feladatok megszervezését, végrehajtását és azt ellenőrizik.
- 16./ Segítséget ad a megyei /budapesti/ politikai osztály vezetőinek, a vezetői és irányító munka megszervezéséhez, a pozitív tapasztalatok általánosításához. A megyei /budapesti/ politikai osztályokon folyó legfontosabb operatív ügyek feldolgozását, operatív intézkedési tervek kidolgozását és végrehajtását tevékenyen elősegíti.

- 17.// Előkészíti a megyei /budapesti/ politikai osztályok időszakos beszámoltatását. Más szervekkel együtt elemzi és értékeli a megyei /budapesti/ politikai osztályoknak az operatív munkáról szóló jelentéseit, évi beszámolóit és munkatervüket. Ezeket értékelő jelentéssel együtt terjeszti fel az osztály vezetőjének /helyettesének/.
- 18.// Rendszeresen figyelemmel kíséri a megyei /budapesti/ politikai osztályok munkáját, a tapasztalt eredményeket, hiányosságokat, valamint a hiányosságok felszámolására javasolt intézkedéseit az osztály vezetőjének jelenti. Eszrevételeiről a megyei főkapitányokat és a politikai osztályvezetőket tájékoztatja.
- 19.// A megyei /budapesti/ politikai osztályokon elősegíti a párt káderpolitikai irányelveinek érvényesíttetését, javaslatokat tesz a személyi problémák megoldására. Figyelemmel kíséri a személyi állomány fejlődésének alakulását.
- 20.// Kapcsolatot tart a megyei pártbizottságok adminisztratív előadójával, akit az MSZMP KB határozatának megfelelően az osztályvezető /helyettesei/ engedélye alapján, a megyei /budapesti/ politikai osztály problémáiról tájékoztat.

VI.

- 21.// A BM III/5. Osztály munkáját 6 hnapos munkaterv szerint végzi. Az osztály munkatervét a III. főcsoportfőnök hagyja jóvá.
- 22.// Az osztály vezetője félévenként értékelő jelentést készít az osztály munkájáról és azt a III. főcsoportfőnöknek /helyettesének/ felterjeszti.
- 23.// A rendszeres félévi jelentésen kívül - a III főcsoportfőnök /helyettese/ utasításától függően - az egyes tervidőszakok munkatervi feladatainak végrehajtásáról, illetve végrehajtásuk állásáról jelentésben beszámol. A jelentéseket a III. főcsoportfőnök /helyettes/ hagyja jóvá.

VII.

Külső és belső szervekkel való érintkezés módja:

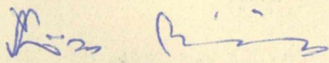
- 24.// Külső szervek /minisztériumok, főhatóságok, hivatalok, stb./ felé a III. Főcsoportfőnökség vagy a III/5. Osztály képviselőjében nem léphet fel, tájékoztatást, nyilatkozatadást nem tehet.
- 25.// Külső szervekkel /minisztériumokkal, főhatóságokkal, stb./ nem levelezhet. A minisztériumon belül lévő társzervek hasonló szintű vezetőivel, a hatáskörükben utalt kérdésekben levelezést folytathat. Az írásbeli érintkezés során köteles betartani a konspirációs szabályokat.

VIII.

Vegyes rendelkezések:

26./ A III/5. Osztály vezetője illetékességi területét a III. főcsoportfőnök /helyettese/ engedélyével hagyhatja el.

Az évi rendes, tanulmányi, vagy rendkívüli szabadságát a III. főcsoportfőnök /helyettes/ engedélyezi.

/Köves Mihály/
r. őrnagy
osztályvezető h.

K: 2 pld/7lap

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

